

KONTROLA INSPEKCJI HANDLOWEJ **OZNAKOWANIE I OBRÓT KOSMETYKAMI**

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Sprawdź listę nieprawidłowości -
znajdziesz ją w osobnym dokumencie

INFORMACJE OGÓLNE

Konsumenci na rynku polskim mają do wyboru szeroką gamę produktów kosmetycznych. Bogata oferta drogerii, marketów, małych sklepików, aptek, czy sklepów internetowych daje możliwość dużego wyboru, uwzględniającego m.in. zastosowanie, markę, producenta, składniki, ale także miejsce dokonywania zakupów, czy cenę.

Produkt kosmetyczny, zgodnie z przepisami¹ oznacza każdą substancję lub mieszaninę przeznaczoną do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

Jednym z organów kontrolujących produkty kosmetyczne w zakresie oznakowania oraz prawidłowości obrotu jest Inspekcja Handlowa², do której zadań należy kontrola przestrzegania przez dystrybutorów przepisów o produktach kosmetycznych.

Zgodnie z Planem Kontroli Inspekcji Handlowej na 2021 rok, Inspekcja Handlowa przeprowadziła na terenie całego kraju 295 kontroli, których celem było sprawdzenie prawidłowości oznakowania różnego typu kosmetyków (z wyłączeniem kosmetyków dla dzieci i kosmetyków do opalania), w tym żeli antybakteryjnych oraz prawidłowości obrotu tymi produktami, a także sprawdzenie deklaracji znajdujących się na opakowaniach oświadczeń marketingowych dotyczących działania kosmetyków (tzw. claims).

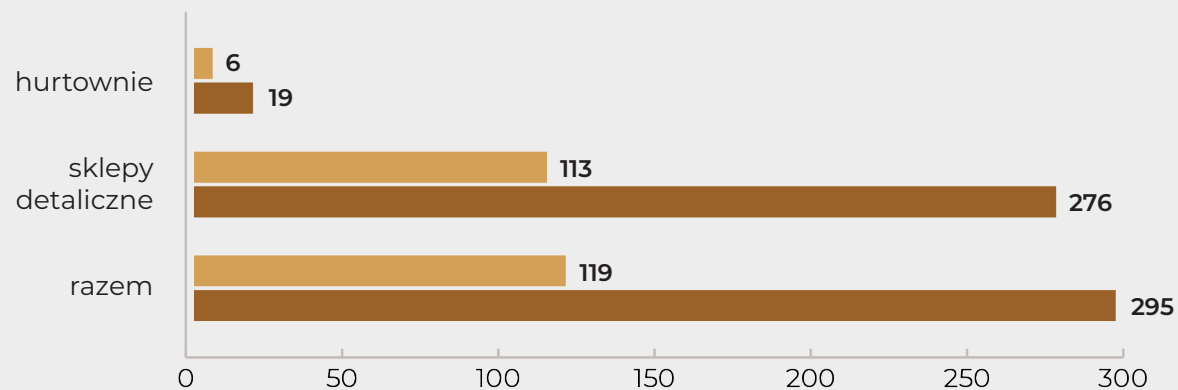
Kontrole przeprowadzono u 295 przedsiębiorców, w tym w:

- 276 sklepach detalicznych,
- 19 hurtowniach.

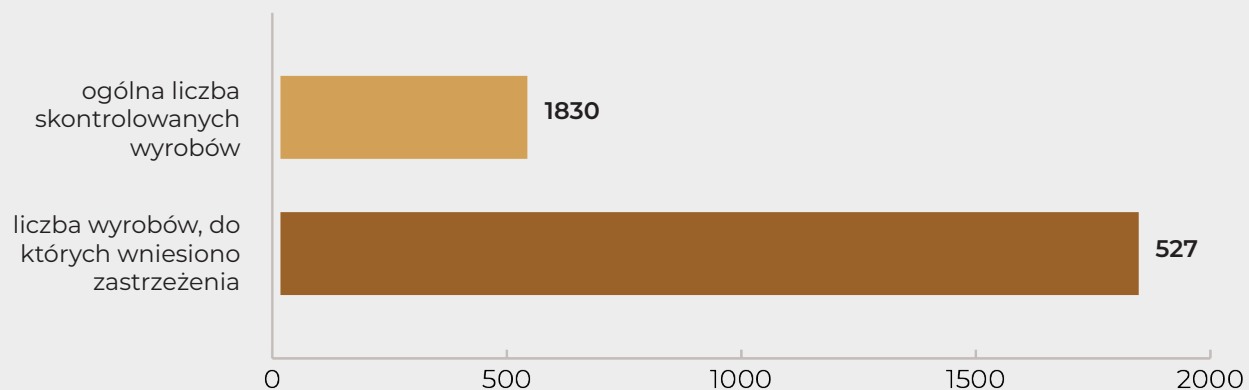
Nieprawidłowości stwierdzono u 119 przedsiębiorców (113 prowadzących sklepy detaliczne i 6 hurtowników).

Sprawdzono łącznie 1830 partii produktów, z czego (z powodu różnego rodzaju nieprawidłowości) zakwestionowano 527 partii (28,8 proc. badanych).

Nieprawidłowości stwierdzono u 119 przedsiębiorców (113 prowadzących sklepy detaliczne i 6 hurtowników).

Sprawdzono łącznie 1830 partii produktów, z czego (z powodu różnego rodzaju nieprawidłowości) zakwestionowano 527 partii (28,8 proc. badanych).

USTALENIA KONTROLI NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Oznakowanie

Inspektorzy dokonując oceny kosmetyków wytypowanych z oferty kontrolowanych przedsiębiorców, zakwestionowali 356 partii (w tym 257 partii posiadało oznakowanie niezgodne z wymaganiami rozporządzenia 1223/2009) - te same wyroby kwestionowane były z kilku powodów, w tym z uwagi na brak lub nieprawidłowe podanie informacji dotyczących:

- funkcji produktu – 126 partii,
- wykazu składników – 121 partii,
- daty minimalnej trwałości – 85 partii,
- danych osoby odpowiedzialnej – 84 partie,
- numeru partii – 67 partii,
- szczególnych środków ostrożności – 43 partie,
- kraju pochodzenia – 17 partii,
- oznakowania nazwą i adresem paczkującego – 16 partii, • ilości nominalnej – 10 partii.

Ponadto 123 partie zakwestionowano z uwagi na brak oznakowania w języku polskim.

Przestrzeganie prawidłowości obrotu w zakresie ograniczeń i zakazu stosowania niektórych substancji

Analizując informacje o składzie surowcowym produktów podane na opakowaniach, sprawdzono, czy kosmetyki nie zawierają substancji niedozwolonych wskazanych w załączniku II do rozporządzenia 1223/2009, substancji dozwolonych do stosowania w kosmetykach wyłącznie w ograniczonych ilościach, zakresie i warunkach stosowania, wskazanych w załączniku III do ww. rozporządzenia, barwników, substancji konserwujących i promieniochronnych.

W jednym przypadku stwierdzono w składzie produktu substancję należącą do grupy substancji zakazanych do stosowania w produktach kosmetycznych (wyrób został decyzją Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej wstrzymany od wprowadzania do obrotu – sprawa w toku).

Przestrzeganie terminów trwałości

Inspektorzy Inspekcji Handlowej sprawdzili również, czy przedsiębiorcy udostępniają na rynku produkty kosmetyczne po upływie daty minimalnej trwałości, stwierdzając 38 partii tj. 2,1 proc., przeterminowanych kosmetyków (przedsiębiorcy wycofali z obrotu kwestionowane kosmetyki).

Produkty antybakteryjne udostępnianie jako kosmetyki „covidowe”

Kontrolą objęto również 435 partii produktów antybakteryjnych (np. żele antybakteryjne, spraye do rąk o właściwościach antybakteryjnych, emulsje do dezynfekcji rąk) udostępnianych, jako kosmetyki „covidowe”. W toku prowadzonych działań inspektorzy wnieśli zastrzeżenia do 150 partii produktów, które z uwagi na skład i oznakowanie, które nie spełniały definicji produktu kosmetycznego.

W większości przypadków kontrolowani przedsiębiorcy dobrowolnie wycofywali z oferty sklepu ww. wyroby, które z uwagi na skład i oznakowanie nie spełniały definicji produktu kosmetycznego, a które sugerowały, iż mogą to być produkty biobójcze.

Oświadczenia marketingowe (ang. claims)

Inspektorzy sprawdzali, czy przedsiębiorcy nie stosują określeń, nazw, znaków towarowych, obrazów, symboli i innych znaków, które np.:

- są wymagane przepisami prawa, a więc ich przytaczanie jest zbędne,
- wskazują na szczególne cechy produktu, które mogą świadczyć o innych właściwościach produktu,
- są niejasne i nieprecyzyjne,
- mogą kształtować mylne wyobrażenie u konsumenta, co do działania produktu,
- sugerują działanie lecznicze lub biobójcze,
- dyskryminują wyroby innych producentów o podobnym działaniu.

W ww. zakresie sprawdzono 1485 partii produktów wnosząc zastrzeżenia do 80 z nich tj. 5,4 proc. W związku z powyższym zostały skierowane pisma do przedsiębiorców w celu uzyskania potwierdzenia prawdziwości zawartych na opakowaniu oświadczeń.

Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do wydania 87 decyzji, w tym 65 decyzji nakładających administracyjną karę pieniężną na podstawie przepisów ustawy o produktach kosmetycznych (art. 36, art. 37 i art. 41 ww. ustawy), w łącznej kwocie 64 300 zł, natomiast w 11 przypadkach na podstawie art. 189f Kpa odstąpiono od wymierzenia kary stwierdzając znikomość naruszenia prawa. Ponadto trwają 4 postępowania administracyjne w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Wydano także 9 decyzji na podstawie art. 18 ustawy o Inspekcji Handlowej i 1 na podstawie art. 32 ww. ustawy - wstrzymujących udostępnianie na rynku lub wycofujących z obrotu produkty kosmetyczne i antybakteryjne z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.

W wyniku ustaleń kontroli skierowano również 176 pism do dostawców/producentów kwestionowanych wyrobów wskazując na stwierdzone nieprawidłowości, przekazano 82 informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach do właściwych stacji sanitarnoepidemiologicznych i skierowano 37 pism do Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych dot. produktów, których skład i oznakowanie sugerowało, iż są to produkty biobójcze. Wystawiono także 15 żądań porządkowo-organizacyjnych i skierowano 15 wystąpień pokontrolnych do kontrolowanych przedsiębiorców.

PORADY

- Kupując kosmetyk sprawdź, czy nie zawiera on substancji, na które jesteś uczulony.

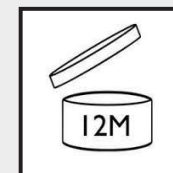
Opakowanie każdego kosmetyku zawiera wykaz składników określonych zgodnie z nazwami przyjętymi w Międzynarodowym Nazewnictwie Składników Kosmetycznych (INCI), poprzedzony wyrazem „ingredients”. Jeśli masz alergie i problemy np. skórne, zapoznaj się ze składnikami szczególnie uczulającymi i ich nazwami w INCI.

- Sprawdź, czy kosmetyk nie jest przeterminowany. Na opakowaniu produktu znajduje się data minimalnej trwałości, poprzedzona zwrotem „najlepiej użyć przed końcem” lub znakiem klepsydy

To termin, do którego kosmetyk, przechowywany we wskazanych przez producenta warunkach, zachowuje w pełni swoje właściwości.

Gdy minimalny okres przydatności kosmetyku do użycia wynosi więcej niż 30 miesięcy, producent może umieścić znak graficzny otwartego słoika tzw. PAO oraz podać – wyrażony w miesiącach lub latach - czas, w jakim od otwarcia opakowania kosmetyk może być stosowany bez stwarzania zagrożenia dla zdrowia użytkownika.

- Sprawdź, czy na opakowaniu umieszczono nazwę handlową kosmetyku – może ona zawierać nazwę producenta lub informacje o przeznaczeniu produktu np. krem „xyz” na noc nawilżający.

Oznakowanie kosmetyku powinno zawierać również imię i nazwisko lub nazwę firmy oraz adres osoby odpowiedzialnej za produkt.

- Opakowanie kosmetyku powinno być oznakowane w sposób widoczny i czytelny, metodą uniemożliwiającą jego łatwe usunięcie, powinno być trwałe, nie rozmazywać się.

- Stosuj się do wskazówek dot. użytkowania produktów.

Pamiętaj!

Wszystkie ww. informacje na kosmetykach oferowanych do sprzedaży na polskim rynku, za wyjątkiem wykazu składników, muszą być podane w języku polskim.

Listę produktów z nieprawidłowościami znajdziesz w osobnym dokumencie na uokik.gov.pl

Przypisy końcowe

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych (Dz. Urz. UE L z 2019 r. Nr 342, s. 59, z późn. zm.)
2. ustawa z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2227).